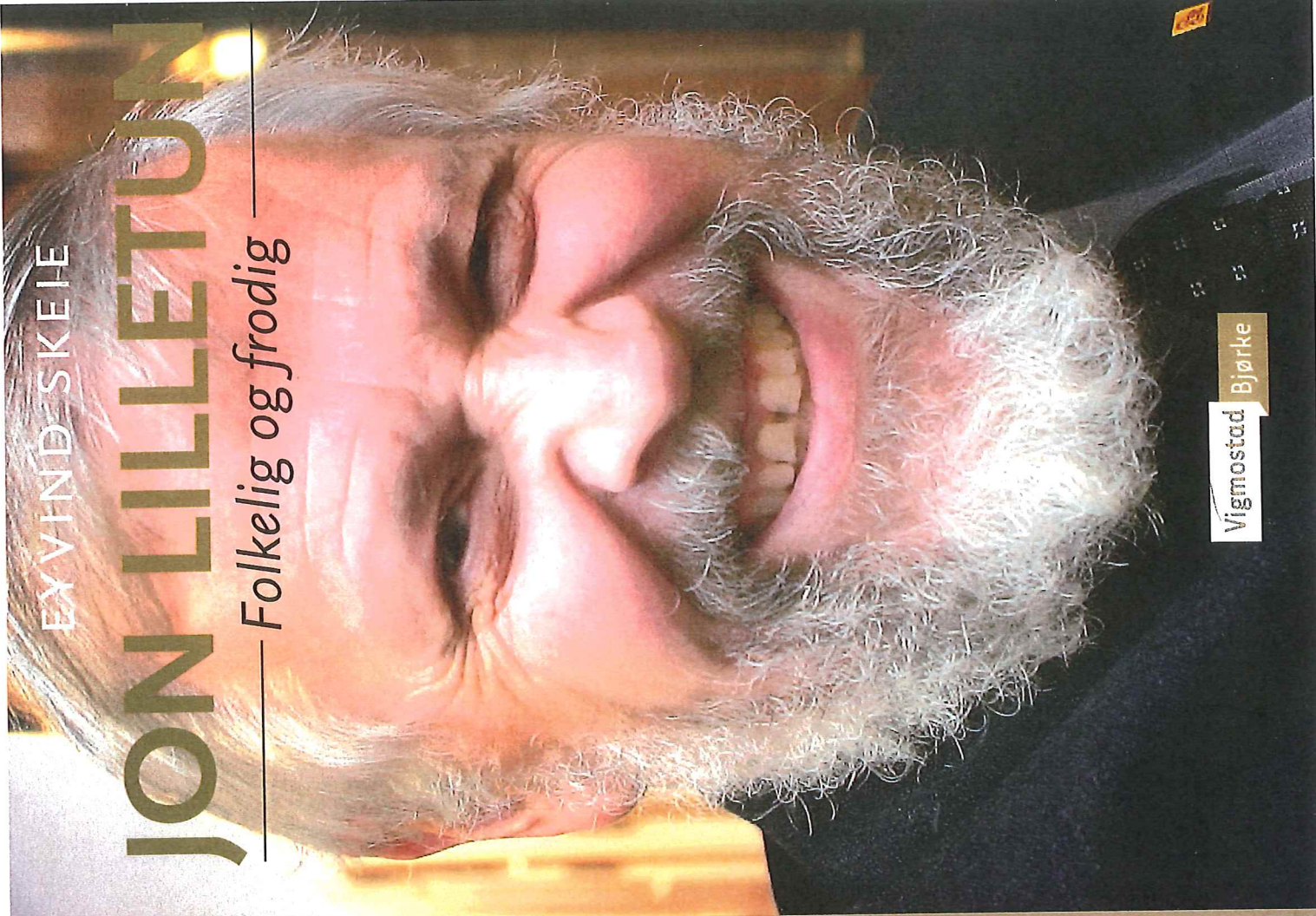

EXVIND SKEIE

JON LILLETUN

Folkelig og frodig

Vigmostad Bjørke

EYVIND SKEIE JON LILLETUN FOLKELIG OG FRODIG

V B

Fortellingen om Jon Lilletun handler om den ulærde handelsbetjenten som ble undervisningsminister og medlem av Agder Vitenskapsakademi. Veien til de store samfunnsoppgaver gikk gjennom personlig konkurrs, arbeid med vanskeligstilte unge og lokalpolitikk i Vennesla kommune.

Da Jon Lilletun døde i 2006, mistet Kristelig Folkeparti sin mest folkekjære lederskikkelse. Han møtte på Stortinget først som vararepresentant i 1981. I 1989 ble han fast representant.

I løpet av Lilletuns tid på Stortinget klarte partiet nesten å doble sitt stemmetall og være med på to regjeringdannelser. Samtidig var det preget av indre spenning og nedgang i oppslutningen frem mot valgnerlaget i 2003 da Valgerd Svarstad Haugland gikk av som partileder og Jon Lilletun sa nei til å kjempe om å bli hennes etterfølger.

Men hvem var egentlig Jon Lilletun, han som ofte omtalte seg som «en enkel mann fra landet»?

Dette portrettet gir leseren et annerledes og nært møte med Jon Lilletun og en spennende del av norsk samtidshistorie.

1308

349.00

www.vigmostadbjørke.no

ISBN 978-82-419-0548-3

9 788241 905483

Vigmostad Bjørke

er et parti som står klarere for kristne verdier i forhold til endommens plass i samfunnet, og Israel, ikke minst, får høre. Avisen Dagen i Bergen kommer hele tiden med kritikk av partiet, og av kirkepolitikken til Jon. Mange som sender brev, er nok enige med Dagen i det e. Han smiler seg ikke bort fra det. Tvert imot så går det på ham. I dette jordsmonnet har Jon også sine egne røtter. Men røttene har funnet andre kilder. Og det treet som vokst og utviklet seg, det treet som er Jon, er blitt et t tre.

Ulærd universitetspolitikker

Hadde noen på Sundve skule sagt at Jon skulle bli universitetspolitiker, ville deres evner til å se inn i fremtiden blitt trukket alvorlig i tvil. Og om noen hadde spådd at handelsdrengen i Leif Vinjes landhandel skulle bli medlem av Agder Vitenskapsakademi, ville deres troverdighet neppe stått til troende.

I 1926 ble det født en gutt i Myrkdalen, der Lars Lilletun hadde ruten sin som landpostbud. Gutten fikk navnet Hans og hadde Skjervheim til etternavn. Hadde noen på Vossestrand sagt at Hans Skjervheim skulle bli en av Norges fremste filosofer, ville den vossiske lærtan ha runget over Stronde. Og om noen videre hadde hevdet at Jürgen Habermas, som var med på å levere den ideologiske ammunisjonen til studentene som gjorde opprør i Vest-Europa i 1968, skulle vise til tanker av Hans Skjervheim, da er det ikke godt å si hva som ville ha skjedd. Så langt ville neppe fantasien kunnet strekke seg.

Det som skjer, er i virkeligheten nøyaktig det som her er gjengitt:

Jon Lilletun blir en fremstående universitetspolitiker og medlem av Agder Vitenskapsakademi. Hans Skjervheim blir filosofen som målbærer mange av de tankene som finnes bak studentopprøret, blant annet med sin kritikk av hvordan staten bruker sosialøkonomi og positivistisk pedagogikk som styringsredskaper i undervisningspolitikken. Statsråd Lilletun lar seg inspirere av sambyggingen Skjervheim.

Men hva er det Jon Lilletun finner hos kritikeren og filosofen Hans Skjervheim?

Det første er kanskje Skjervheims uro over hvordan mennesket behandles av systemene. Denne uroen fører Skjervheim ut i strid med alle som vil forenkle det menneskelige mysteriet og bruke mennesket til et eller annet formål, enten det er 1950-årenes positivister, 1960-årenes psykologer, 1970-årenes marxister eller 1980-årenes universitetsadministrasjoner.

Skjervheim protesterer mot at mennesket blir et objekt, og kjemper mot at pedagogikken blir et instrument for ulike formål. Ikke minst tar Skjervheim avstand fra at undervisningspolitikken overtar den mål- og middeltenkningen som finnes i forretningslivet. Han angriper den moderne jappeli-beralismens teori for omlegging av organisasjoner, arbeidsforhold og kommunale og statlige institusjoner. Det han ikke minst går til angrep på, er alt som ligger under begrepene «målstyring og virksomhetsplanlegging». Når dette kommer inn i de pedagogiske institusjonene, er det bedriftsøkonomene som overtar. Management blir viktigere enn innhold og pedagogiske prosesser. Mennesket legges under tvang, og forskningen blir ufri.

Skjervheim er kritisk til Arbeiderpartiets undervisningspolitikk, slik den ytrer seg til langt inn i 1980-årene. Med sin positivistiske fremtidsro åpner den nettopp for det Skjervheim vil bekjempe. Han frykter for at det forskende, tvangsfrie fellesskapet skal blir forvandlet til noe annet, ved at vekten legges på produksjon og ikke på kvalitet. For Skjervheim ligger autoriteten til forskningen i refleksjonen og den frie drøftelsen, ikke i hva forskningen kan «produsere».

Jon Lilletun har ingen filosofisk skolering fra den akademiske institusjonen, men han er et åndsmenneske like fullt, stadig på jakt etter dypere forståelse. Hos Hans Skjervheim finner Jon Lilletun en klangverden som han kjenner seg

igjen i. Den kan han omsette til politiske ideer og et politisk språk, selv om Jon Lilletun ikke har nok skolering til å sette det inn i en bred filosofisk forståelsesramme.

De som hører Jon Lilletun snakke om dette, får med en gang tak i det brennende engasjementet som Hans Skjervheim har inspirert Jon Lilletun til. Han deltar også flere ganger på Skjervheim-seminarene på Stalheim Hotel. Han føler at tankene til Skjervheim gir ham perspektiver og korrekter til å være underveis, både i universitets- og skolepolitikken.

Politikeren Jon Lilletun får neppe tak i alle Skjervheims tanker om Kant og Humboldt, men han griper kraftig tak i dette ene poenget: Et menneske må være fritt i forhold til systemene, og dets verdi er så uendelig mye mer enn det dette mennesket kan produsere. Hele sitt livsløp er mennesket i bevegelse, det utvikler seg og lærer, utvider sin horisont og sin kompetanse. I dette ligger det en kritikk av alle systemer som, på eller annen måte, vil låse mennesket fast.

På alle hovedfeltene til departementet, enten det gjelder grunnskolen, universitet og høyskoler, voksenopplæringsavdelingen eller forskningsavdelingen, kan Jon Lilletun anvende tankene fra Skjervheim som et verdikart som han navigerer etter.

Det er spesielt på to områder Jon Lilletun skal sette særlige spor etter seg innenfor høyskole- og universitetspolitikken. Det ene er knyttet til opprettelsen av to nye universiteter i Norge, i Stavanger og i Agder, mens det andre er knyttet til den gjennomtenkningen og reorganiseringen av høyskolen og universiteter som skjer med det såkalte Mjøs-urvalget, oppkalt etter professor Ole Danbolt Mjøs, som leder utvalgets arbeid.

Når Jon Lilletun kommer til Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet, har han allerede gjennom sine fire år som leder av stortingskomiteen fått god forståelse for uni-

versitetspolitikken. Han kjenner det arbeidet som ble gjort av det såkalte Hernes-utvalget, som leverte sin innstilling «Med viten og vilje» i 1988. Professor Gudmund Hernes ledet dette. I 1990 og 1991 kommer det en mengde stortingsmeldinger på bakgrunn av forslagene i Hernes-utvalget, blant annet foreslår Hernes å opprette det såkalte Norgesnett, som skal koordinere de ulike høgskolene og universitetene. Når Gudmund Hernes blir kirke-, utdannings- og forskningsminister i regjeringen Brundtland fra november 1990, blir det større politisk tyngde bak det hele. Under Hernes går departementet inn for at antall høgskoler skal reduseres til omkring 30, og at det ikke skal opprettes nye universiteter eller høgskoler. Man skal heller fusjonere de mange små høgskolene i 26 regionale høgskoler.

Gudmund Hernes i departementet og Jon Lilletun i stortingskomiteen arbeider utmerket sammen om denne utviklingen. De har en humørfyllt og frisk tone seg imellom, og kort vei fra behov til beslutning. Som leder av stortingskomiteen prøver Jon Lilletun også å ha god kontakt med ledelsen på de ulike universitetene og høgskolene, ikke minst når det gjelder budsjettbehandlingen i Stortinget. Dette utløser midler, og skaper vekst, ikke minst på høgskolesektoren, samtidig som det hele tiden i høgskolemiljøet og universitetsmiljøet pågår en debatt om hvor kompetansen skal finnes og veksten komme.

Da Jon Lilletun blir statsråd i 1997, er mye av det som lå i forlengelsen av Hernes-utvalget, gjennomført. Men det er blitt en utfordring med høgskolene. De har fusjonert, vokst og fått styrke. På grunn av de faglige kravene har de også utviklet en høyere kompetanse innenfor forskning og undervisning, men hvor skal dette føre hen? Både i Agder og i Stavanger er det krefter som vil omdanne disse to høgskolene til universiteter, men det ligger utenfor den vedtatte struktu-

ren. Det er også en generell motstand mot to nye universiteter fra de etablerte universitetene, fordi den akademiske kvaliteten kanskje ikke vil bli høy nok, samtidig som det selvsagt også er en kamp om begrensede ressurser.

Høgskolene har organisert seg i Det norske høgskolerådet, og får styringssystemer som mer og mer ligner på universitetenes. Det blir påtrengende å finne en avklaring mellom Universitetsrådet, Høgskolerådet og Norgesnett. Både kompetansekrav, karaktersystemer og akademisk ambisjonsnivå må avklares. Samtidig pågår en mer verdipregert debatt om innholdet i forskningen og undervisningen, både på høgskoler og universiteter.

Når Jon Lilletun blir statsråd i oktober 1997, er situasjonen moden for en forandring. Utfordringen til Jon som statsråd blir om han klarer å finne politiske løsninger.

Statssekretær Svein Helgesen har arbeidet innenfor høgskolemiljøet i Stavanger, mens Jon Lilletun selv har gode forbindelser til Høgskolen i Agder. Begge steder er man utålmodige. Høgskolene står formelig og tripper for å komme et langt skritt videre: Når kan de få status som universitet? Hvordan vil statsråden legge forholdene til rette? Spørsmålet er viktig både for regionen som de representerer, og for at lærestedene fremdeles skal være under utvikling. Skjer det ikke noe, vil det hele stoppe opp.

Jon Lilletun maner høgskolene til ansvarlighet og innsats. Det beste de kan gjøre, er å kvalifisere seg enda bedre, ved å bygge opp vitenskapelig og pedagogisk kompetanse. Men det behøves noe mer. Regjeringen må vise politisk evne til å endre betingelsene, det er statsråd Lilletun fullstendig klar over. Men hvordan skal den skaffe seg en plattform for å få til de endringene som må komme?

At Svein Helgesen og Jon Lilletun representerer de to regionene og høgskolene som står aller fremst i køen for å bli

oppgradert til universiteter, er en utfordring i seg selv. Det er politisk umulig å lage en løsning bare for disse skolene. Løsningen må gjelde alle høgskoler, ellers vil det være en utilbørlig favorisering. Men hvilke grep skal departementet ta for å bevege hele dette store sakskomplekset i riktig retning?

Jon Lilletun er blitt godt kjent med Ole Danbolt Mjøs, rektor ved Universitetet i Tromsø fra 1989 til 1996. Mjøs er en ukonvensjonell og folkelig universitetsbygger, helt i tråd med Jons eget gemytt og lune. Flere ganger har Mjøs vært i stortingskomiteen. Statsråd Hernes og komitéformann Lilletun har likt rektorens ekspressive ideer for verdens nordligste universitet, og har hjulpet Universitetet i Tromsø til den sterkeste vekst i dets korte historie. Ole Danbolt Mjøs er også medlem av Kristelig Folkeparti og har sittet i bystyret i ishavsbyen. Statsminister Bondevik har også en forkjærlighet for Universitetet i Tromsø. Hans onkel Kjell var «founding father» til dette universitetet. Det var motstand fra mange av de etablerte universitetsmiljøene i Norge da universitetet kom til. Statsråd Kjell Bondevik hadde tilstrekkelig mot og tyngde til å presse det nye universitetet igjennom.

Ole Danbolt Mjøs holder høsten 1996 et foredrag i Polyteknisk Forening i Oslo. Foredraget handler om utfordringer i høyere utdanning i Norge. I dette foredraget snakker Mjøs om lik rett til utdanning, kvalitet i utdanningen og internasjonalisering av høyere utdanning i Norge. Mjøs avslutter foredraget med å si at regjeringen og Stortinget må sette sammen en kommisjon som skal se på høyere utdanning i Norge før og etter tusenårsskiftet. Dette foredraget vekker en viss oppmerksomhet og blir satt på trykk som kronikk i Aftenposten.

Året etter, i juni 1997, vedtar Stortinget å nedsette et slikt utvalg. Men før utvalget blir oppnevnt, har det vært valg, og Jon Lilletun har overtatt den politiske styringen av departementet. Det blir han som skal sette i verk stortingsvedtaket.

I april 1988 ringer Jon Lilletun til Ole Danbolt Mjøs, som nå er i London i forbindelse med sin hjerteforskning. Lilletun forteller at regjeringen skal opprette et utvalg som skal se på høyere utdanning i Norge etter år 2000, og ber Ole Mjøs om å lede utvalget.

Ole Danbolt Mjøs nøler. Han har et annet ønske. Det er å få plass i Verdikommisjonen, som Kjell Magne Bondevik ivrer så sterkt for. Der kan Ole Danbolt Mjøs tenke seg å gjøre en innsats.

I samtalene med Ole Danbolt Mjøs sier Jon Lilletun noe som i grunnen er påfallende: Utdanningskommisjonens arbeid vil ha langt større betydning enn det som skjer i Verdikommisjonen. Denne kommisjonens arbeid vil nemlig ha varig verdi, mens Verdikommisjonens arbeid bare vil ha en begrenset verdi, mener Jon Lilletun. Ole Danbolt Mjøs forstår Lilletun dit hen at Verdikommisjonen, etter Lilletuns oppfatning, ikke har noen institusjonell forankring og dermed kun vil ha en temporær betydning, mens Utdanningskommisjonen er mye bedre forankret i forhold til sitt oppdrag for en samlet universitets- og høgskolesektor.

Ole Danbolt Mjøs lar seg overtale. Han sier ja til å ta lederværet i Utdanningskommisjonen. Han blir, for øvrig, senere også medlem av Verdikommisjonens råd. Ole Danbolt Mjøs har ellers bare ett krav til statsråd Lilletun i sakens anledning: Han vil ha med seg sametingspresident og professor Ole Henrik Magga i utvalget. Det samiske skal være representert. Lilletun samtykker i dette.

Utvalget for høyere utdanning blir oppnevnt ved kongelig resolusjon 30. april 1998. Dets mandat er å utrede høyere utdanning i Norge etter år 2000. Når han leser igjennom listen over utvalgets medlemmer, finner ikke Mjøs navnet til professor Magga, den samiske representanten. «Magga må være med i utvalget,» sier Mjøs. «Eg beklagar,» svarer statsrå-

den. «Du har rett. Frå no av er Ole Henrik Magga medlem av utvalget.» Slik blir det.

Utvalget har i begynnelsen ikke noen nestleder, men Mjøs foreslår etter en tid at fylkesmann Tora Aasland skal bli nestleder. Hun har vært medlem av utvalget fra begynnelsen av.

Ole Mjøs har, gjennom hele arbeidet med innstillingen, gledet seg til å overrekke den til Jon Lilletun i departementet, men slik blir det ikke. Da innstillingen blir overrakt 8. mai i år 2000, har regjeringen Bondevik gått av. Det blir statsråd Trond Giske som får seg overrakt «Frihet med ansvar. Om høgre utdanning og forskning i Norge».

Det forholdsvis store utvalget på 18 medlemmer har i alt 26 møter. Statsråd Lilletun deltar i to av disse. At statsråden deltar i utvalgsmøter, er ikke vanlig, men det viser Jon Lilletuns sterke interesse for utvalgets arbeid.

Fra sin tid som stortingsrepresentant og leder for kirke- og undervisningskomiteen er Jon tilhenger av at høgskoler på faglige kriterier skal få anledning til å etablere hovedfag og senere doktorgrader. Å få gjennomslag for dette er en viktig del av det strategiske arbeidet for å opprette nye universiteter i Norge. Internasjonalisering av høyere utdanning, nytt gradssystem, bedre kvalitet i utdanningen og kvalitets sikring av institusjonene blir en annen viktig del av utvalgets innstilling.

Men Jon Lilletuns utålmodighet er stor. Han har en opplevelse av at arbeidet skjer på overtid. Forandringskraften er allerede stor. På noen områder avventer derfor ikke statsråd Lilletun utvalgets arbeid. Allerede høsten 1998 tar han flere viktige avgjørelser. Han vet nok at disse avgjørelsene går i utvalgets retning, og har snakket med Mjøs om dem underveis. I praksis betyr disse avgjørelsene at høgskolene får de rammebetingelsene som de behøver for å oppgradere seg og bli en del av universitetssystemet. Blant annet får høgskolene rett til bruke universitetenes gradssystem, de får anledning

til å utvikle mastergradstudier, de får mulighet til å tildele doktorgrader, og det åpnes for at de kan få opprykk til vitenskapelig høgskole eller universitet. Mjøs-utvalget foreslår også at Norgesnettlet legges ned. Det blir erstattet av et nytt godkjenningsorgan, NOKUT.

På denne måten skaper Jon Lilletun som statsråd en helt ny undervisningspolitisk plattform, ikke minst for høgskolesektoren i Norge, og åpner med dette for de to nye universitetene, i Stavanger og i Kristiansand.

Men det mangler en sluttstein i dette byggverket. Hvordan skal statsråden gi det legitimitet og autoritet? Jon Lilletun får hjelp av noe som skjer i Europa. På ministernivå pågår det en prosess mellom alle utdannings- og forskningssystemene i de europeiske landene, det er den såkalte Bologna-prosessen. Den norske statsråden deltar på møtet i Bologna i 1999. Der underskriver Jon Lilletun, på Norges vegne, en avtale som gjør det internasjonale gradssystemet gjeldende for Norge. Innenfor de to viktige områdene «kvalitet» og «kompetanse» er norske høgskoler og universiteter nå blitt en del av det europeiske og internasjonale systemet. Mjøs-utvalget har allerede bestemt seg for å bevege seg i denne retningen. Statsråden går altså ikke mot utvalget, han tar bare noen av utvalgets sannsynlige konklusjoner på forskudd. Likevel er det et ganske djervt politisk grep av Jon Lilletun å få byggverket på plass.

Jon blir kritisert for denne tilpasningen til EU av lederen for Norsk Studentunion, Sigrun Aasland. Hun mener at statsråden har vært for raskt ute og har informert for dårlig. Det samme antryder nestlederen i Mjøs-utvalget, Tora Aasland, mens Ole Danbolt Mjøs ikke vil kritisere statsråden. Han uttaler at han støtter Lilletuns syn på universitetsgradene.

Da Universitetet i Stavanger ble åpnet i 2005, var Jon Lilletun til stede og holdt en begeistret tale. Åpningen av Universitetet i Agder fikk Jon Lilletun ikke oppleve. Men han la

ned grunnsteinen til Campus Gimlemoen i 1999 og fikk, like før regjeringen Bondeviks avgang i år 2000, offentliggjøre at Høgskolen i Agder har fått retten til å føre kandidater frem til doktorgraden innenfor sitt første fagområde.

Det som kanskje særlig gjør inntrykk på dem som arbeider med Jon Lilletun om universitetspolitikken, er hans sterke engasjement for forskningen, og ikke minst for grunnforskningen. Han gir forskerne tillit. Jon får også opprettet et forskningsfond. Etter tusenårsskiftet skal dette fondet vokse seg stort og bidra til at navnet Jon Lilletun for alltid vil være forbundet med en som skapte bedre vilkår for forskningen.

I november 1999 ber helseminister Dagfinn Høybråten om at Nasjonalt senter for fostermedisin må stanse en planlagt undersøkelse med bruk av ultralyd i tolvte svangerskapsuke blant 3000 gravide i Sør-Trøndelag. Høybråten mener at Stortinget først må behandle ferdig den nye bioteknologiloven. Forskningsmiljøene reagerer meget sterkt på at helseministeren griper inn. Dekanus Gunnar Bovim ved Universitetet i Trondheim mener at helseministeren kan ha brutt med prinsippet om den frie forskning.

I pressen yppes det til kompetanstrid mellom helseminister Høybråten og forskningsminister Lilletun. «Eg deler helseministerens otte for bruken av tidlege rutinemessige ultralydunder-søkingar og dei moglege konsekvensane slike undersøkingar vil kunne få,» sier Jon. Han skriver en avisartikkel om dette. Saken er ikke slik at Høybråten sier nei og Lilletun sier ja til ultralydundersøkelsene. De er begge skeptiske, men Jon vil, som forskningsminister, uttrykke tillit til forskningsinstitusjonene selv og det forskningsetiske systemet.

Det er interessant å se hvordan signalene fra Høybråten og Lilletun blir oppfattet helt forskjellig i det offentlige rom, selv om de to statsrådene altså mener det samme. Jon Lilletun klarer å få godt frem at han viser tillit, mens Dagfinn

Høybråten blir oppfattet som at han søker kontroll. Tillit innebærer risiko. Jons risikovilje blir belønnet.

I år 2000 åpnes universitetene også for den ulærde Jon Lilletun. Da blir etter- og utdanningsreformen lagt frem for Stortinget. Nå skal et menneskes realkompetanse gi anledning til høyere studier i Norge. Når statssekretær Svein Helgesen reiser rundt og forteller om denne reformen, bruker han statsråden som eksempel: Jon Lilletun har sittet på Stortinget fra 1989 og er statsråd i en regjering. Skal ikke den kvalifikasjonen gjøre ham skikket til å studere statsvitenskap ved universitetet? Selvfølgelig! Og slik er det blitt. Døren inn til høyere studier står åpen for handelsdreng Jon fra Vossestrand, og alle andre med livets egen kompetanse.

Høsten 1999

Jon er på en statsrådsreise med følge til Sør-Afrika. Ole Danbolt Mjøes, som er leder for «Nasjonalt utvalg for utviklingsrelatert forskning og utdanning», deltar også på denne reisen. Han har hørt Jon snakke engelsk før, og sett hvordan statsrådets karisma kan sprengre språkgrensene, hvis Jon bare har noe engasjerende å si. Overalt hvor de kommer, er det Jons hjertespråk som seier. Hele hans oppreden og vesen passer som hånd i hanske til den afrikanske væremåten.

På slutten av reisen skal statsråden tale på en stor utdanningskonferanse i Johannesburg, der alle utdannings- og forskningsministerne fra landene sør for Sahara er til stede. Jon er den eneste statsråd som ikke er fra Afrika, og han er meget spent på denne talen. Vil han klare å fremsi den noenlunde forståelig på engelsk? Og vil talen skape noen positive reaksjoner i forsamlingen?

Statsråd Lilletun og departementsråd Fevolden lar Ole Danbolt Mjøes lese igjennom talen og kommentere den. Fevolden

pleier å skrive talene til Jon med engelsk lydskrift, for å gi det engelske språk en viss mulighet til å overleve i statsrådens munn.

Når Mjøs leser talen, blir han betenkt. Innholdet er godt, men den departementale stilen passer ikke helt godt til Jon Lilletun i afrikansk versjon. Noe må gjøres! Ole Mjøs kommer på at han har tatt med seg dikt av hardangerdikteren Olav H. Hauge, oversatt til engelsk, «Det er den draumen». Dessuten har han også en annen tekst på engelsk. Den handler om Afrika som fremtidens kontinent. Kanskje denne teksten kan være avslutningen på Jons tale? Både statsråd Jon, departementsråden og Knut Arild Hareide samtrykker begejstret. De legger tekstene inn i talen, og Jon øver og øver på å fremføre det hele med kraft og overbevisning.

Dagen opprinner. Den norske statsråd bestiger talerstolen. Talen får en nokså nøktern mottagelse i begynnelsen. Men så glimter det i Jons øyne. Han får en annen intensitet i uttrykket: «You have all your dreams. You have a dream for your country. You have a dream for Africa. The Norwegian poet Olav Hauge also had a dream. I would like to read his poem «It's the dream» for you.

Jon har lest diktet på engelsk så mange ganger at han nærmest kan det utenat. Det er bare for ham å løfte opp Olav H. Hauges poesi og la den strømme ut over forsamlingen:

It's the dream we carry in secret
That something wonderful will happen
That it must happen –
That time will open
That hearts will open
That doors will open
That the rockface will open
That springs will gush –
That the dream will open
That one morning we will glide into
Some harbor we didn't know was there

Forsamlingen lytter. Ordene fra den norske poeten rører ved dem alle. De bryter ut i varm applaus. Jon smiler. Han blir inspirert. Nå kjenner han seg hjemme. Han har rapport. Han kommuniserer. Det gir energi, også til resten av fremføringen. Det er som om han ikke kan komme fort nok frem til den siste delen.

Mot slutten av taler bøyer Jon seg frem over talerstolen. Han er ikke lenger bare det oppe, men kommer nær, blir ett med sin forsamling:

Let us make Africa a better place to live.
Let us make Africa a better place to grow children.
Let us make Africa a better place to get old.
Let us make Africa a better place to lead a full life.
Let us make Africa the millennium continent.
God bless Africa!

Det er et av disse magiske øyeblikk hvor taler og forsamling urveksler varme og hengivenhet. Alle har reist seg opp. Noen står på stolene, Applausen vil ikke stanse.

Etterpå sier Jon takk for hjelpen med talen. «Men,» føyer han til, «avslutninga «God bless Africa» er mi eiga. Og den var det beste av alt!»

Statsråden har nok rett i det.